

A DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁG TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATÁNAK TÁRSADALMI EGYEZTETÉSE

2024. 05. 16.

KRTK RKI Alföldi Tudományos Osztály

Témavezető: Farkas Jenő Zsolt, tudományos főmunkatárs

Szerzők: Óvári Ágnes, Farkas Jenő Zsolt, Lennert József, Hoyk Edit,

Szalai Ádám, Kovács András Donát, Vasárus Gábor

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			A városi vízelvezető rendszerek módosításánál készüljenek hidrológiai-hidraulikai számítások			Köszönjük az észrevételt! A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetében jeleztük, hogy a városi vízelvezető rendszereket érintő módosítások/projektek elfogadása előtt hidrológiai-hidraulikai számítások elvégzése szükséges.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Vízvisszatartás hatásának vizsgálata a a már engedélyezett vízhasználatokra			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetébe beépítettük azt.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Az esetleges elővárosi parkoló tervezésénél célszerű számításba venni olajleválasztó műtárgyak beépítését a felszín és a felszín alatti vizek védelmére			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizsgálat 3.4.2-es fejezetében megemlítsük került.
Huszár Tibor tü. Ezredes, tűzoltósági főtanácsos katasztrófavédelmi igazgató	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet	"a hatásvizsgálati tervhez, illetve a továbbtervezéshez"			Az öntözőrendszerek üzemeltetése előltisztított szennyvizekkel lehetséges, egyebekben mindig a felszíni vizek használatát kell számításba venni . Különös figyelmet érdemel a jogszabályok szerinti, a vizek jó állapotára vonatkozó célkitűzések elérése .			Köszönjük a javaslatot! A területi hatásvizsgálat 3.4.10-es és 3.6-os fejezeteibe beépítésre került.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról		Stratégiai és operatív program erőteljesebb tartalmi elkülönítése	Vezetői összefoglaló és folyamatábra készítése. A stratégiai programban például csupán a célokat és a prioritásokat kellene szerepeltetni , illetve azok eredményességi kritériumait, végrehajtásban érintett szereplőt stb. A tervezett konkrét beavatkozásokat csak az operatív programban kellene részletezni.			Köszönjük a javaslatokat! A Stratégiai és Operatív Program dokumentumot kiegészítettük egy vezetői összefoglaló fejezettel, valamint az operatív program részbe és a területi hatásvizsgálat vonatkozó fejezeteibe készítettünk egy Gantt diagramot a tervezési folyamat munkafázisairól. A prioritások leírásában a konkrét beavatkozások mindkét programrészben szerepelnek, ez véleményünk szerint elősegítette azok értelmezését, hiszen ugyan egyszerre kerültek társadalmi egyeztetésre, de a DTKH Térségi Fejlesztési Tanács már október elején kéhez kapta a Stratégiai Programot, így a részletesebb kifejtés azt is lehetővé tette, hogy a Tanács érdemben tudjon reagálni a prioritások tartalmára. Végül azt is megjegyeznénk, hogy a hasonlóságok az elvárt struktúrából is adódnak.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról		Jövőkép fogalmi kiegészítésre szorul	Alkalmazkodóképesség fogalmának összehangolása korábbi dokumentumokkal			Köszönjük a felvetést! A jövőkép műfaját tekintve nem teszi lehetővé foglalkozni értelmezésének tárgyalását, sem tudományos szempontból, sem más dokumentumok vonatkozásában. A véleményezésre megküldött tervezési dokumentumban alkalmazott klímavédelmi fogalomrendszer összhangban áll a 23/2018. (X. 31.) OGY határozattal (NÉS-2).
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról			A dokumentumok nyelvezetének és számozásának egységesítése szükséges			Köszönjük az észrevételeket, ami alapján a nyelvezetet javítottuk a számozást egységesítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról		Az indikátorrendszer túl részletes és javasoljuk a strukturáltabb és szűkebb kiválasztást. Az operatív program hiányosnak tűnik bizonyos helyeken, például az ágazati programokhoz való viszony, vagy a szükséges források becslése tekintetében	Az indikátorrendszer átgondolása, strukturálása és szűkítése javasolt, és a tervezett konkrét beavatkozásokat az operatív programban részletezni. Prioritásszinten szűrni kellene őket, vagy más mutatókat alkalmazni.			Bár ellentmondásos javaslatok érkeztek be, indikátorrendszert átgondoltuk, finomítottuk. Összességében fenntartjuk korábbi álláspontunkat, hogy a program szerteágazó beavatkozási területei a sokoldalú indikátorkészlet megtartását indokolják

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Összefoglaló vélemény a Konceptió és Program valamint a Területi Hatásvizsgálat dokumentumról		Formai hibák, nem egységes nyelvezet	Ezeket pontosítani szükséges, továbbá részletesebb magyarázat szükséges a jövőbeli vízhiány becslését illetően.			Köszönjük a észrevételeket, ami alapján a nyelvezetet javítottuk és a lehetőségekhez mérten egységesítettük. A vízhiányra vonatkozó becslést és ennek problematikáját a Területi hatásvizsgálat 3.4.13-as alfejezetének 6. pontjában megjelenítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat			Központi víztorozók létrehozásának további hangsúlyozása			Köszönjük a javaslatot! A A területi hatásvizsgálati dokumentum 3.4.2-es fejezetébe beépítettük azt.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		az ellenállóképesség mellett az alkalmazkodóképesség is megjelenhetne a koherenciáról szóló alfejezetben (12. old)			MTA RTB értelmezése szerint a reziliencia rugalmas alkalmazkodóképességet jelent	Köszönjük a javaslatot, ennek megfelelően javítottuk a mondatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A nyilvánosság bevonása a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján megtörtént.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A környezeti, gazdasági és társadalmi hatások elemzése elsősorban a koncepció helyzetfeltáró munkarésze, másodsorban az aktuális környezeti, gazdasági, társadalmi folyamatokra, harmadrészt az országos tervezési dokumentumok alapján készült a javaslattevő fázisban megfogalmazott célok és prioritások mentén történt meg.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat				A TFK prioritásai által befolyásolt környezeti tényezőket,		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Tanyaépületek környezettudatos, energiahatékony	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		Tanyaépületek környezettudatos, energiahatékony fejlesztése		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A klimatikus hatásoktól kevésbé függő szezonális és szezontól független zöldségtermesztés, gyümölcstermesztés	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		A klimatikus hatásoktól kevésbé függő szezonális és szezontól független zöldségtermesztés, gyümölcstermesztés fejlesztése		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A munkaerőpiacról kiszorultak szociális szempontokat figyelembe	Tényezők leírásai lelőgnak a 2. táblában		A munkaerőpiacról kiszorultak szociális szempontokat figyelembe vevő visszaintegrálása		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A mező- és erdőgazdaság fenntarthatóságának javításához...			Kell a mondat elé pl. az intézkedések elmaradása/beavatkozások elmaradása esetén stb.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére,	Befejezetlen mondat				Köszönjük a javaslatot, ami alapján javítottuk a mondatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Az 1990-es évek elején a pusztai turizmus kapcsán	Befejezetlen mondat				Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiigazítottuk a táblázatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Mivel a Hátság turisztikai vonzerőjének egy jelentős hányadása	elütés		Mivel a Hátság turisztikai vonzerőjének egy jelentős hányadát		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Csak e komplex megközelítéssel			Csak e komplex megközelítéssel		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	az vízkészletek			a vízkészletek		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	Ezek figyelembevétele a ajánlott			Ezek figyelembevétele ajánlott		Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		10.o. 1. táblázat: nem kerül jellemzésre a táblázat, illetve nem derül ki, hogy ahol nincs koherencia, ott csak a hiányzik a cél a másik dokumentumban, vagy akár azzal ellentétes a cél; utóbbi esetleg külön lehetne jelölni				Köszönjük az észrevételt! Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a különböző szintű területi tervekkel való koherenciát a 3. fejezet tárgyalja részletesen. Ezen belül a 3.1.2-es fejezet mutatja be az illeszkedést az 1. táblázatban felsorolt tervekhez. Az 1. táblázat egyértelmű, a tervezés folyamán az országos dokumentumokkal ellentétes cél nem fogalmazódott meg.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	a víz, a talaj és az erdők, az édesvíz, a vizes élőhelyek megőrzése			a víz, a talaj és az erdők, a vizes élőhelyek megőrzése”;		Köszönjük a javaslatot, ami alapján javítottuk a mondatot.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	NÉS2: a térségre szabott komplex vidékfejlesztési programot kell készíteni	itt területfejlesztési dokumentumok készültek, nem vidékfejlesztési , azaz kérdés, hogy kell e külön vidékfejlesztési program is a terület rurális részeire				Köszönjük az észrevételt! A vidékfejlesztési program helyett a komplex fejlesztési program-ra javítottuk a kifogásolt részt.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		15.o. 3.1.3. Esetleg lehetne konkretizálni , ha vannak olyan települések , amelyek esetében vélhetően konfliktushelyzet alakulhat ki a program megvalósítása során.				Köszönjük az észrevételt! A hatáselemzésben az általában valószínűsíthető konfliktusok feltárása a feladat, hogy ezekre fel lehessen készülni a megvalósítás folyamán. A konkrét konfliktusok feltárását és rendezését a partnerségi és a monitoring terv eszközeit felhasználva a program végrehajtási, illetve a felülvizsgálati szakaszaiban kell elvégezni.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		17.o. 2. tábla: Fejlécben állapotok célszerűek, nem tevékenység, azaz klímavédelem helyett klíma, energiatakarékosság helyett energiagazdálkodás lehetne esetleg.		klímavédelem helyett klíma, energiatakarékosság helyett energiagazdálkodás		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		17-18.o. 2. tábla: A „Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken” cél része igazából a másik általánosabb célnak: „Tanyás területek közlekedési lehetőségeinek javítása”				Köszönjük az észrevételt! Mind az Stratégiai, mind az Operatív Programban a 2. prioritásnál kifejtettük a beavatkozási területek közti különbségeket. Az első a közösségi és a kerékpáros közlekedés fejlesztésére koncentrálna, míg a második arra, hogy az egyes tanyáktól tegyük használhatóvá az utakat a közútvonalak mellett található buszmegállóig vagy kerékpárutakig. Fontos azt is látni, hogy a tanyai prioritásba beemeltük a zártkertek problémakörét is, ami szintén indokolja a két közlekedésfejlesztési beavatkozási terület szétválasztását.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		23.o.: A TFK meg nem valóslása kapcsán felmerül, hogy melyek azok a célok, amelyeket más, a térséget érintő tervek (vármegyei stb.) nem tartalmaznak. A korábban levezetett célationosságok a TFK és a többi tervdokumentum között, azt sejteti, hogy több cél (más forrásból?) megvalósulhat, vagy nem?				A TFK kidolgozásakor a DTkH Térségi Fejlesztési Tanácsot alkotó három vármegye területfejlesztési és egyéb stratégiai dokumentumai képezték a tervezés alapját. Ebből következően a célok között jelentős átfedés van. Ezek megvalósulása alapvetően a források függvénye, melyben jelenleg még bizonytalanság van, mind az európai, mind a hazai pénzügyi eszközök tekintetében. A kormányzat tervei szerint 2024-ben területfejlesztési irodákat létesítenének a vármegyékben és 2025-ben egy hazai területfejlesztési alap is elindulna. Ennek részleteiről azonban még nem állnak rendelkezésünkre információk. Fontos azt kiemelni, hogy a Tanács szerepe inkább egyeztető, koordináló lehet, hiszen jelenleg a rendelkezésére álló költségvetési keretek csak „soft” beavatkozások megvalósítását teszik lehetővé a számára.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		25.o. 3.3.2.: „Infrastruktúra fejlesztés” – az infrastruktúra elég általános kifejezés, míg az ennél a résznél a leírtak a közlekedési infrastruktúrára vonatkoznak		közlekedési infrastruktúra		Köszönjük a javaslatot, ami alapján módosítottuk a kifejezést.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		Általánosságban: a forgalomirányítás hatása a zajszennyezésre összetett és kérdéses eredményesége, mert igazából zajcsökkenést a kisebb forgalom jelent, nem az átírányítás. Illetve a turizmus átstrukturálása jelent potenciált a zajcsökkentésre.				Köszönjük az észrevételt! A Területi hatásvizsgálat 3.4.4-es fejezetében csak lehetőségként kerül említésre a forgalomirányítás zajcsökkentő szerepe Kecskemét esetében, ráadásul az okos parkolási rendszer bevezetésével együtt alkalmazva azt. Egyetértünk abban, hogy a közlekedési zajterhelés csökkentése biztosan csak annak mérséklésével lehetséges. Viszont véleményünk szerint a forgalomirányítás jó esetben biztosítja a folyamatos közlekedést, azaz a fékezés, a hirtelen gázadás, vagy a gyorsítások számának csökkentését is, ami zajcsökkentő hatású. Emellett a forgalomelterelés (forgalomirányítási eszköz) lehetővé teszi, hogy a városok sűrűn lakott területeiről, vagy a zajtól különösen védendő területeinek közeléből (zajvédelmi szempontból különleges területek) az elkerülő utakra tereljék pl. a nehézgépjármű forgalmat. Az okosparkolás a személygépjárműforgalom csökkentését szolgálja a célirányos parkolás lehetővé tételével.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat		21. és 32.o.: Ismétlődik a védett területek (Natura 2000 stb.) nagyságának ismertetése	3.4.5-ből kitorólni			Az ismétlődést megszüntettük, az adatokat a 3. táblából töröltük, míg a pontos adatok megmaradtak a 3.3.5-ös fejezetben.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	számos kultúrákövető faj talál otthonra a hagyományos tanyaépületek környezetében, azok padlásán (pl. gyöngybagoly).		Több példa esetleg jó lenne			Az érintett mondatot további példákkal egészítettük ki.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	3.4.7 A területhasználatra és a térszerkezetre gyakorolt hatások, következmények	A térszerkezet a 2/2005. rendeletben inkább lokális vonatkozású („helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezet”), a területrendezés szemszögéből értelmezendő, így nem az országos vagy nagytérségi térszerkezetre gyakorolt hatásban kell gondolkodni, hanem kisléptékben, hasonlóan a területhasználat hoz (annak változásához)				Álláspontunk szerint a 3.4.7 fejezet tartalma teljesíti a 218/2009-es Korm. rendelet vonatkozó tartalmi elvárásait, a Homokhátság szintjén megjelenő területhasználatához kötődő hatásokat, következményeket mutat be.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	40.o. 3.4.8.	Esetleg kicsit több formája és jellemzője megjelenhetne a helyi társadalmikulturális hagyományoknak a leírásban, ami veszélybe kerülhet (nem csak a népesség csökkenése miatt a megszűnés, hanem mi változhat meg?)				A javaslatnak megfelelően az érintett bekezdést kiegészítettük, felvetve a népességcserélődés és a városias életvitel terjedésének potenciális hatásait.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	45.o. 3.4.10.	Az idézet kormányrendelet vonatkozó pontjának leírását célszerű értelmezve leírni, azaz alfejezet címként inkább		3.4.10 A természeti erőforrások megújulására gyakorolt hatások, következmények		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	47.o. és 48.o. 3.4.11.: „Településfejlesztési Konceptióban”	milyen településről van szó? Vagy a területfejlesztési koncepcióról van szó?				Köszönjük a javaslatot, ami alapján korrigáltuk az érintett mondatokat.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	47.o. 3.4.11.	A korábban már leírt légszennyezés csökkenése (por) is megjelenhet e részben, mint egészségre ható tényező.				A javaslat alapján az érintett bekezdést kibővítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	49.o. 3.4.12	A programban rögzített több programelem (cél) nincs itt megemlítve , amelyek hatnak a környezettudatos életmódra (tehetség gondozás, lakossági víztakarékosság stb.).				Köszönjük a javaslatot, a szöveg javításával több kapcsolódó prioritást és beavatkozási területet megemlítettünk.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	49.o. 3.4.12.	A közösségi kertek kevésbé a lakossági önellátást szolgálják, inkább a közösségépítést.				A mondat helyesbítésre került a javaslat alapján, kiemelve a rekreációs és közösségépítési funkciót. Azonban egyértelműen a szemléletformáláshoz is köziük van, hiszen elvezethetnek a helyi termékek fogyasztásának ösztönzéséhez és az önellátás igényének kialakulásához is.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	52.o. 3.4.13	Amíg a helyi iparüzési adó településszintű , addig nehezen koordinálható az ipari vállalkozások több településre terítése. (Ellenpélda van az adó területiségére hazánkban).				Köszönjük az észrevételt! Az elmúlt években a helyi adók tekintetében bevezetett változások, mint például a gépjárműadó megosztása, majd áthelyezése, vagy az iparüzési adót be nem vezető önkormányzatok bizonyos pályázatokból történő kizárása, valamint az iparüzési adóerőképeség 1,4%-os szinten történő megállapítása mára oda vezetett, hogy az önkormányzatok ritka esetben egyáltalán nem, vagy a maximális 2%-os adómértékkel vetik ki azt. Tehát a korábbi adóoptimalizálási lehetőségek alapvetően bezárultak és az állam a maximális adómérték szerinti kivetés irányába tereli az önkormányzatokat. A helyi iparüzési adó régebben is csak egyetlen faktor volt a vállalkozások (elsősorban szállítmányozási cégek esetében volt ez fontos) telephelyválasztásának kérdésében, ami ennél jóval összetettebb folyamat.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	52.o. 3.4.14.	Ebben a részben kevesebb szó esik a konkrétan leírandó dolgokról (természeti erőforrások elvonása más térségből, pl. Duna vízének idehozatala, helyi természeti erőforrások kivitele, például?)				Köszönjük az észrevételt, a fejezetben az érintett bekezdéseket ennek megfelelően kiegészítettük.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	54.o. 3.6.	Porszennyezés regionális csak, nem terjed át délen?				Köszönjük a javaslatot! A vonatkozó 3.6-os fejezetet kibővítettük a porszennyezés tárgyalásával.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	55.o. 4.	A hatásértékelés célja a TFK utólagos, szükséges korrekciója , ha olyan hatás táru fel, amely nem derült ki korábban. Ezért célszerű ezt a végleges TFK után, akár külső szakértőkkel elvégeztetni. És utána ezeket célszerű beépíteni a TFK-ba. Itt általánosságok jelennek meg, nem ilyen konkrétumok.				Köszönjük az észrevételt! A hatásértékelés tárgya a területfejlesztési koncepció és az abban leírt, tények és adatok, ahogy azt az 1.5-ös módszertani fejezet is ismerteti. Így koncepcióban meglévő ismeretek alapján történik a területi hatások összefoglalása. A területfejlesztési koncepció és program korrekciója a felülvizsgálati fázis feladata. Mind a területfejlesztési program, mind pedig a területi hatásvizsgálat kiter a monitoring feladatokra. Emellett a partnerségi terv végrehajtása szavatolja, hogy az megvalósításban érdekelt felek az esetleges konfliktusokat, érdeksérelemeket jelezhessék. A program hatásait két évente értékelni kell és szükség esetén a tervezési dokumentumok módosítását el kell végezni.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	55.o. 4.			A megyéknak támogatnia kell		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	58-59.o. 5	A TFK-ban leírtak milyen más tervre, programra vannak befolyással? és javasolhatók-e olyan környezeti szempontú intézkedések, előírások, feltételek, szempontok, amelyeket a TFK által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni?		pl. megyei tervek)		Köszönjük a javaslatot, a releváns terveket és azok főbb hatásait beépítettük a vonatkozó bekezdésekbe, felsorolásokba.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	60.o. 6.	Nem derül ki, hogy az ajánlott indikátorok milyen forrásból gyűjthetők be.				Köszönjük az észrevételt! A területi hatásvizsgálat 6. fejezetét kibővítettük az lehetséges adatforrások bemutatásával.
	MTA Regionális Tudományok Bizottsága	Területi Hatásvizsgálat	62-63.o. 7	Átgondolandó az összefoglaló struktúrája és tartalma		pl. fejezetként lehetne végig a dokumentumon és kiemelésre kerülőnek a leglényegesebb elemek, összefoglalva pár mondatban		Az összefoglaló célja, hogy tömören érthetően tárgyalja a dokumentum legfontosabb megállapításait. Az egyes fejezetek egyenkénti "összefoglaláson belüli összefoglalása" ezen cél elérését nem teszi lehetővé, másrészt ebben a formában nem történik meg a tematika súlyozása sem.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények" című fejezet (26. oldal, első bekezdés 8. sor)	...''Városi csapadékvíz menedzsment rendszerek megvalósítása' beavatkozás),...''	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használatát.	Az idézett szövegben a " beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	...''Városi csapadékvíz menedzsment rendszerek megvalósítása' beavatkozási terület),... "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények" című fejezet (27. oldal, harmadik bekezdés 6. sor)	... "(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozás)." "	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használatát.	Az idézett szövegben a " beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	...''(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozási terület)." "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal negyedik bekezdés 11. sor)	...''(P1-es prioritás – 'A tisztított szennyvíz (szürkevíz) megtartása, felhasználása' beavatkozás)." "	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használatát.	Az idézett szövegben a " beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	...''(P1-es prioritás – 'A tisztított szennyvíz (szürkevíz) megtartása, felhasználása' beavatkozási terület)." "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal ötödik bekezdés 8. sor)	...''(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' intézkedés)." "	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "intézkedés" helyett a "beavatkozási terület" használatát.	Az idézett szövegben a " intézkedés" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	...''(P1-es prioritás – 'A víz talajban történő tárolásának elősegítése a mezőgazdaságban' beavatkozási terület)." "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények" című fejezet (28. oldal ötödik bekezdés 10. sor)	...''(P1-es prioritás – 'A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása' beavatkozás)." "	A 17. oldalon kezdődő 2. tábla első oszlopa felsorolja a prioritásokhoz tartozó beavatkozási területeket, ezért az idézett szövegben javasolt a "beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" használatát.	Az idézett szövegben a " beavatkozás" helyett a "beavatkozási terület" javasolt.	"(P1-es prioritás – 'A vízfelhasználás növekedésének megakadályozása' beavatkozási terület)." "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.10 A természeti erőforrások megújulásának korlátozására gyakorolt hatások, következmények" című fejezet (45. oldal első bekezdés, 6. sor közepe)	"(2. Felszíni és felszín alatti csapadéktárolás;..."	A 17. oldalon a 2. tábla első oszlopában a P1 prioritás alatt a második beavatkozási terület neve: "Felszíni és felszín alatti csapadékmegtartás" ezért az idézett szövegben javasolt a "csapadéktárolás" helyett a "csapadékmegtartás" használatát.	Az idézett szövegben a "csapadéktárolás" helyett "csapadékmegtartás" használatát javasolt.	"(2. Felszíni és felszín alatti csapadékmegtartás);..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerző módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat "3.4.10 A természeti erőforrások megújulásának korlátozására gyakorolt hatások, következmények" című fejezet (46. oldal negyedik bekezdés, 10. sor eleje)	"A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére, Mivel Pest megyei Homokhátság területén a szuburbanizációs nyomás középtávon nem fog csökkenni,..."	Az idézett szövegben a mondat közepén a vessző után a "Mivel" szó felesleges.	Az idézett szövegben a vessző után a "Mivel" szó helyett az "a" névelő továbbá a "megyei" helyett a "vármegyei" elnevezés javasolt.	"A dekoncentrált fejlődés és a barnamezős beruházások ellenére, a Pest vármegyei Homokhátság területén a szuburbanizációs nyomás középtávon nem fog csökkenni,..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján ártított az érintett mondatot.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 4. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK, (56. oldal, első bekezdés, 7. sor)	"Csak e komplex megközelítéssel lehet hatékonyan kezelni a vízhiányt..."	Az idézett szöveg közepén a "megközelítéssel" betű elütések javítása	Az idézett szövegben a "megközelítéssel" javítása "megközelítéssel"-re	"Csak e komplex megközelítéssel lehet hatékonyan kezelni a vízhiányt..."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 5. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK, (56. oldal, negyedik bekezdés, 4-6. sor)	"A megerősített tanyák a helyi lakosság számára lakóhelyként, családi birtokközpontként és turisztikai attrakcióként is a térség előnyére válhatnak őket."	Az idézett szövegben a mondatvégén olvasható "őket" szó felesleges, törölni szükséges.	Az idézett szöveg végén az "őket" törlése szükséges.	"A megerősített tanyák a helyi lakosság számára lakóhelyként, családi birtokközpontként és turisztikai attrakcióként is a térség előnyére válhatnak."		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 7. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ, (63. oldal második bekezdés 3. sor)	"Ezek figyelembevétele a ajánlott, mert segíthetik ... "	Az idézett szövegben a "figyelembevétele" szó után az "a" névelő felesleges, törlése szükséges.	Az idézett szövegben az "a" névelőt törölni szükséges.	"Ezek figyelembevétele ajánlott, mert segíthetik ... "		Köszönjük a javaslatot, ami alapján megtörtént a javítás.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI 3.4 A Konceptió és a Program megvalósítása esetén várható, a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások, környezeti következmények 3.4.1 A talajt, termőföldet érintő hatások, következmények (27. oldal)	"A zöldmezős építkezések kerülése, helyettük a barnamezős beruházások előtérbe helyezése pozitív hatással van a talajok állapotára."	Az idézett szöveg kiegészítése javasolt, hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének fontossága.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	A zöldmezős építkezések kerülése, helyettük a barnamezős beruházások előtérbe helyezése, valamint ennek részeként a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének elősegítése pozitív hatással van a talajok állapotára.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján az érintett mondatot ártított.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI 3.4 A Konceptió és a Program megvalósítása esetén várható, a környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások, környezeti következmények 3.4.2 A felszín alatti és felszíni vizeket érintő hatások, következmények (28. oldal)	"A térségre jellemző speciális probléma az ivóvizet kutakból vételező tanyák ellátása. Ezek esetében a minőség biztosítása egyes területeken monitoringot igényelhet a vízbázis esetleges szennyeződése miatt. Az ivóvízbázisok elszennyeződésének megakadályozása elsődleges, amelyhez a megfelelő – felszín alatti vízkészleteket nem károsító – területhasználat is elengedhetetlen."	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Az ivóvízbázisok mennyiségi és minőségi védelme érdekében fontos az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot! A kért módosítással kiegészítettük a területi hatásvizsgálat 3.4.2-es fejezetét.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 4. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM KÖRNYEZETI EREDMÉNYSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT JAVASLATOK (55. oldal)	"7. Területgazdálkodás: A talaj védelme érdekében minden telephely- és ingatlanfejlesztésben a barnamezős beruházások szorgalmazása javasolt. Beruházásoknál kerülni kell a természetes területek beépítését. A mennyiségi csökkenés mellett a zöld területek fragmentációja is kerülendő."	Az idézett szöveg kiegészítését javaslom, hangsúlyozandó a szennyezett területek helyreállításának, kármentesítésének fontosságát.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	A talaj védelme érdekében minden telephely- és ingatlanfejlesztésben a barnamezős beruházások szorgalmazása, valamint ennek helyreállításának, kármentesítésének elősegítése javasolt.		A javasolt szövegrésszel kibővítettük az eredeti szöveget.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 6. MONITORING JAVASLATOK A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ ÉS ÉRTÉKELÉSÉHEZ (60. oldal)	"A DTKH területén különösen neuralgikus tényező a vízfelhasználás és vízkivétel. A jelenlegi alacsony talajvízszintek miatt törekedni kell a minél szélesebb alkalmazási területen végzett csapadékvíz gyűjtésre. A begyűjtött csapadékvíz potenciális forrása lehet az öntözési igények fedezésére is, tovább csökkentve az értékes vízbázisokból történő vízkivételt."	Az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet mennyiségét és minőségét.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Az ivóvízbázisok mennyiségi és minőségi védelme érdekében fontos az engedély nélkül létesített kutakból történő vízkivétel felmérése és az illegálisan fúrt kutak felülvizsgálata.		Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiegészítettük a vonatkozó részt.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 5. A KONCEPCIÓ ÉS A PROGRAM ÁLTAL BEFOLYÁSOLT PROGRAMOKRA, PROJEKTEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOK (58. oldal)	"Mindemellett a koncepcióban meghatározott átfogó- és stratégiai célok környezeti szempontú teljesülésének mérésére az alábbi monitoring mutatók alkalmazásának fontosságát emelnék ki:"	Az idézett szövegrész kiegészítését javaslom a környezeti kármentesítéssel érintett területek számával, amely megfelelően alkalmazható monitoring mutató a környezeti szempontú célok teljesülésének mérésére.	Javasolt az idézett szöveg kiegészítése.	Környezeti kármentéssel érintett területek száma (db) illetve a környezeti kármentesítéssel érintett területek nagysága (m2)		A javasolt mutatót beemeltük az érintett felsorolásba, köszönjük a javaslatot.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.9 Klímát (kibocsátás és alkalmazkodás tekintetében) érintő hatások, következmények (44. oldal)	"A fák szén-dioxidot és egyéb szennyezőanyagokat nyelnek el, kiszűrik a szálló port, ezáltal tisztítják a levegőt..."	Félreérthető a mondatrész, amely szerint a szén-dioxid szennyező anyag és a fák porszűrést és légtisztítást végeznek.	Javasolt a mondatrész átfogalmazása.	A fák szén-dioxidot kötnek meg, csökkentik a talajmenti légáramlatok sebességét, ezáltal a szélerezési mérsékelhető, valamint a szálló por ülepedésére is kedvező hatással vannak.		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot javítottuk.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a koncepció és a Program nem valósulna meg (24. oldal)	"Az előregedő népesség miatt klímaváltozás következtében romló környezeti feltételek megnövelik az egészségügyi kiadásokat mind az egyének, mind a kormányzat számára."	Félreérthető a mondat tartalma, az előregedő népesség nem okoz klímaváltozást.	A szöveg pontosítása javasolt: névelő beszúrása, megfelelő kötőszó beszúrása	"Az előregedő népesség és a klímaváltozás következtében romló környezeti feltételek megnövelik az egészségügyi kiadásokat mind az egyének, mind a kormányzat számára."		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot helyesbítettük.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények (30. oldal)	"Ezen gázok között (VOC, NOx és CO) további fotokémiai reakció hatására felszínközeli ózon is keletkezik, amely egészségügyi kockázatokkal (szív- és érrendszeri, légzőszervi) bír."	Közvetlenül az emberi egészségre jelentenek kockázatot a légszennyező gázok, az egészségügyre csak közvetetten.	Javasolt a szöveg pontosítása: "egészségügyi kockázatokkal" helyett "egészségi kockázatokkal" vagy "egészséget veszélyeztető kockázattal bír". Egészségügyön az ellátórendszert (kórházak stb.) értjük.	"Ezen gázok között (VOC, NOx és CO) további fotokémiai reakció hatására felszínközeli ózon is keletkezik, amely egészséget veszélyeztető kockázattal (szív- és érrendszeri, légzőszervi) bír."		Köszönjük a javaslatot, az érintett mondatot javítottuk.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények (31. oldal)	"A lakosság számára is negatív következményekkel jár a szálló por koncentráció növekedése, mind az általános életkörülményeket, mind az egészségügyi kockázatok tekintve."	Közvetlenül az emberi egészségre jelent kockázatot a szálló por, az egészségügyre csak közvetetten.	Javasolt a szöveg pontosítása: egészségügyi helyett "egészségi" vagy "egészséget veszélyeztető". Egészségügyön az ellátórendszert (kórházak stb.) értjük.	"A lakosság számára is negatív következményekkel jár a szálló por koncentráció növekedése, mind az általános életkörülményeket, mind az egészséget veszélyeztető kockázatok tekintve."		Az érintett mondatot javítottuk a javaslatnak megfelelően, melyet köszönünk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (31. oldal)	"A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtandó jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésemből adódó zajterhelés csökkentéséhez."	Az, hogy a közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyavilágban jelentősen hozzájárulhatna a közlekedésemből adódó zajterhelés csökkentéséhez, kissé túlzó elvárásnak tűnik. Ismereteink szerint jelenleg nem a tanyavilágban élők gépjárműveinek használata okoz zavaró zajterhelést, hanem az időközben a homokhátságban is megjelent fő közlekedési utak, autópályák zaja. A térségben tervezett kerékpárút fejlesztésektől reálisan nem várható, ezeknek az utaknak a forgalomcsökkentése, melyet legalább felére kellene csökkenteni, ahhoz hogy szubjektív zajcsökkenést érzékeljenek a tanyavilágban élők. Az emberi hallásküszöb (azaz annak a zajnak a mértéke, amelyet a fülünk már megérez) kb. 3 dB. A jelentős csökkentés mértékének legalább ekkorának, vagy nagyobbának kellene lennie (hiszen attól lenne jelentős). A 3 dB-es csökkenés azonban hozzávetőlegesen a forgalom feleződésével érhető el, ami nem várható a kerékpárutak fejlesztésétől.	Az idézett bekezdésben a jelentős szó egy kissé kevésbé hangsúlyos szinonimával való helyettesítése, vagy kihagyása.	A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtandó jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésemből adódó zajterhelés csökkentéséhez.		A félreérthető mondat a javaslatnak megfelelően pontosításra került.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (32. oldal)	P5: "A szabadidő és rekreációs területek zajterhelési határérték szempontjából kedvezőbb területek, így e területek növelése a környező lakóterületeken egyben zajártalom szempontjából is életminőség javuláshoz vezethet. Amennyiben a koncepcióban megfogalmazott ezirányú célok nem valósulnak meg, Kecskemét város zajvédelmi szempontú pozitív irányú fejlődése nem várható."	A környezeti zajterhelési határértékek teljesülése építési övezeti típusonként vizsgálható. A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet szerint ebben a vonatkozásban lakóterület, valamint üdülőterület különíthető el mind üzemi, mind pedig közlekedési zajterhelés vonatkozásában. A szabadidős és rekreációs területek, valamint a lakóterületek az idézett szövegben feltüntetett végítésem nem szerencsés, sőt, a zajterhelés értékelésének szempontjából nem is lehetséges. Attól, hogy egy lakóterületnek besorolt területet "zöldítene", ugyanúgy a lakóterületre vonatkozó zajterhelési határértékek fognak vonatkozni rá. Az üdülőterületekre vonatkozó zajterhelési határértékek szigorúbbak, mint a lakóterületek esetében, azonban az ezeken a területeken kialakítható lakófunkció lehetősége igencsak kérdéses.	Az idézett bekezdés tartalmának átgondolása, az építési övezetek összemosásának kerülése, ezzel a cselekvési irányval kapcsolatos célok tisztázása.	A szabadidős és rekreációs területek lakóövezeti kiterjesztésének átgondolása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A félreérthető bekezdés a javaslatnak megfelelően pontosításra került.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények (31. oldal)	"A településszerkezetekből adódó különböző területi funkciók szoros együttállása sok esetben zajkonfliktusokhoz vezet, melyek felderítését a nagyobb települések zajtérképek segítségével már tervezési fázisban képesek elvégezni."	Nem csak a nagyobb települések használhatnak zajtérképet, hanem a nagyobb települések (százezer lakos feletti) rendelkeznek az ún. stratégiai zajtérképekkel és intézkedési tervvel, amik hasznos információkat tartalmaznak a várostervezéshez.	Az idézett bekezdés kiegészítése javasolt.	A településszerkezetekből adódó különböző területi funkciók szoros együttállása sok esetben zajkonfliktusokhoz vezet. Ezeknek a konfliktuspontoknak a felderítése a nagyvárosokban rendelkezésre álló stratégiai zajtérképek és intézkedési tervek segítségével már a tervezési fázisban lehetséges, és ezeket a településszerkezeti tervek készítése során is figyelembe tudják venni.		A javaslat alapján az érintett bekezdést pontosítottuk.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.5 A Koncepció és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása (53. oldal)	teljes fejezet	„A Koncepció és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása” c. alatti részben a PM10 terhelés megjelölés kivételével nincsenek számadatokok.	Javasolt a számszerűsített adatok használata.	A hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A hatáértékelés tárgya a területfejlesztési koncepció és az abban leírt, tények és adatok, ahogy azt az 1.5-ös módszertani fejezet is ismerteti. Így koncepcióban meglévő ismeretek alapján történik a területi hatások összefoglalása, új adatok beszerzése és értékelése nélkül.
HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.	Környezetvédelmi Igazgatóság	Területi Hatásvizsgálat 3.5 A Koncepció és a Program környezeti hatásainak, következményeinek összefoglalása (53. oldal)	"A TFK-ban hangsúlyosak a környezeti célok, hiszen egy fenntartható térségi víz- és tájgazdálkodási rendszer elemeit kívánja lerakni, hosszútávon biztosítva ezzel a térség környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságát. ... Éppen ezért <u>szükséges a Stratégiai Program 9. fejezetében megfogalmazott monitoring intézkedések és a partnerségi terv vállalásainak teljesítése.</u> "	A hivatkozott Stratégiai Program 9. fejezetben számok nélküli indikátorok, mutatók, megfogalmazások, találhatóak.	Konkcionálisan jelenlévő probléma az, hogy a megfelelő pontosságú adatok, számokkal rendelkező mutatók, hivatkozható konkrét inform ációk, hiányában nem felelhet meg a R. 4. sz. melléklet 3., 4., 5., 6. pontjainak.	A hiányosságok pótlása javasolt.		Köszönjük az észrevételt! A Stratégiai Program 9. fejezete a megvalósításra vonatkozó Monitoring és értékelési terv mely javaslatot tesz a prioritások hatásainak értékeléséhez használható indikátorok körére. A társadalmi egyeztetés során beérkezett javaslatok alapján a Program mellékleteként összeállításra került egy adattábla, amely tartalmazza ezek kezdő és célértékeit is (ott, ahol azok értelmezhetők). A kiválasztott mutatók egy része a program végrehajtását méri pl.: felújított külterületi dűlőutak hossza, melyek kezdő értéke értelemszerűen 0. Fontos azonban megjegyezni, hogy a felhasználható forrásokat és a kapcsolódó projekteket övező jelenlegi bizonytalanság miatt, egy későbbi fázisban, már a konkrét projektek, beavatkozások ismeretében szükséges lehet az indikátorkészlet felülvizsgálata, a célértékek pontosítása.
	Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Területi hatásvizsgálat			A Hatásvizsgálat a Stratégiánál és az Operatív programnál jobban fókuszál a problémákra, konkrétan ír a lehetőségekről és az esetleges konfliktushelyzetekről. Nagyon fontos, hogy a pontosabb megítélés érdekében minden esetben együtt kell kezelni a másik anyaggal			Köszönjük az észrevételt!
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.1.1 A nemzetközi szinttel való koherencia	Megállapodás (EGD 2019) és az EU 2030 ig szóló Biodiverzitási Stratégiája mind hangsúlyozzák, hogy a 2050-re vonatkozó jövőkép két leglényesebb feladata a jólét biztosítása és a környezeti, természeti fenntarthatóságra való törekvés.	Habár az EU Biodiverzitás Stratégiájában az említett feladatok is megjelennek, nem ezek a prioritásként megjelölt feladatai, így a természetes élőhelyek területének csökkenése, az idegenhonos inváziós fajok problémája, területkezelési problémák és megfogalmazott feladatok.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Megállapodás (EGD 2019) és az EU 2030-ig szóló Biodiverzitási Stratégiája mind hangsúlyozzák, hogy a 2050-re vonatkozó jövőkép két, a Duna-Tisza közti Homokhátság területének szempontjából is fontos feladata a jólét biztosítása és a környezeti, természeti fenntarthatóságra való törekvés.		Köszönjük a javaslatot, módosítottuk a vonatkozó szövegrészt.
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Koncepció és a Program nem valósulna meg	"Le kell szögezni, hogy bizonyos alapvető környezeti konfliktusok semmiféle beavatkozással nem küszöbölhetők ki (klímaváltozás, szárazodás, tájváltozások) tehát a természeti folyamatokra a TFK korlátozott mértékben lehet csak hatással."	A klímaváltozás és szárazodás következményeire, hatásainak mérséklésére a dokumentáció számos pontján található utalások és megoldási, adaptációs javaslatok, tervek. Továbbá a két fontos pont nincs megemlítve a szárazodás kialakulásának okaként. Egyrészt a nem megfelelő vízmegtartás és felszíni vizek levezetése, valamint a homokfásítás igazolt talajvízszint csökkentő hatása. Mindkét esetben lehetséges a beavatkozásokkal kivitelezett negatív hatáscsökkentés.	Az idézett szövegrész átdolgozása és megfelelő kiegészítése javasolt.			Köszönjük a módosítási javaslatot! Az idézett szöveg arra akart utalni inkább, hogy a klímaváltozás kezelése globális kihívás és a térségben tett erőfeszítések sikerét alapvetően befolyásolják a klímavédelem nemzetközi sikerei vagy kudarcai. A homok területeken történő fásítás hatásait illetően egyetértünk a javaslattevővel, de vannak más irányba mutató eredmények, tapasztalatok is. Éppen ezért a koncepcióban is jeleztük már, hogy további kutatásokra van szükség a kérdés eldöntéséhez, a tervezőknek nem feladata ebben a vitában állást foglalni. Az idézett szövegrészt pontosítottuk.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Koncepció és a Program nem valósulna meg	Csökken a biodiverzitás, egyre jelentősebb az invazív növény- és állatfajok megjelenése a térségben.	Elsődlegesen nem az új idegenhonos inváziós tulajdonságú fajok egyedeinek megjelenése okoz problémát, hanem a már megtelepedtek jelenléte és terjedése.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Csökken a biodiverzitás, egyre jelentősebb az idegenhonos inváziós tulajdonságú növény- és állatfajok jelenléte és terjedése a térségben.		Köszönjük a javaslatot, módosítottuk a vonatkozó szövegrészt.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.2.2 A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Konceptió és a Program nem valósulna meg	...a nemzeti parki területek pedig közel..	Hibás megfogalmazás. Természetvédelmi kezelőként a Natura 2000 is "nemzeti parki" területeknek számít. Amire itt gondolt a szerző, az az országos jelentőségű védett természeti terület.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	...az országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területek pedig közel..		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot: "A tervezési régióban az országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területek területek aránya magas."
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.3.2 Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása	"...vándorlási útvonalak eltűnéséből adódó élőhely elszigetelődés."	Szakmai és tudományos szempontból nem megfelelő fogalomhasználat. A vándorlási útvonalak nem tűnnek el, a mortalitás emelkedik a vonalás tájelemek következtében.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	...a vándorlási útvonalak mentén növedni fog az antropogén elemek okozta mortalitás, valamint az egyes élőhelyek és az ott élő fajok populációi elszigetelődnek, izolálódnak.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot.
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	A Homokhátság változatos természeti környezete számos értékes, kiemelkedő biodiverzitással rendelkező társulásnak, gazdag élővilágnak ad otthont.	A növénytársulás más jelentésű, itt valószínűleg élőhelyre gondoltak.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A Homokhátság változatos természeti környezete számos értékes, kiemelkedő biodiverzitással rendelkező élőhelynek, gazdag élővilágnak ad otthont.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	Az öreg gyümölcsösök, szőlősök szintén számottevő természetvédelmi értéket képviselhetnek, rámutatva, hogy a biodiverzitást leginkább a változatos gazdálkodási formák megőrzése szolgálja.	Helytelen megfogalmazás, a jelenlegi biodiverzitás fenntartását elsődlegesen nem a változatos gazdasági formák megőrzése adja.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	Az öreg gyümölcsösök, szőlősök természetvédelmi értéket is képviselhetnek, rámutatva, hogy a biodiverzitás megőrzését leginkább a változatos élőhelyek fennmaradása szolgálja, de a változatos gazdálkodási formák megőrzése is segítheti.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot
Danyik Tibor	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.5 Az élővilágot, a biológiai sokféleséget, természeti rendszereket, ökoszisztéma szolgáltatásokat érintő hatások, következmények	" A telepítéssel, kapcsolódó infrastruktúra kiépítésével és üzemeltetéssel járó élőhelybolygatás, valamint egyéb negatív hatások (fotovoltaikus panelek környezetében hőstressz, árnyékolás, szélkerekek hatása a madárvilágra) miatt a természetvédelmi és Natura 2000 területeken történő nagyléptékű telepítés nem támogatandó. "	Sem a 275/2004 KÖM. Rendelet, sem a Természetvédelmi törvény nem teszi lehetővé országos jelentőségű védett és védett területeknek nem minősülő Natura 2000 területen az ilyen beruházást.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	...és Natura 2000 területeken történő semmilyen telepítés nem támogatandó.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.7 A területhasználatra és a társzerkezetre gyakorolt hatások, következmények	A legnagyobb körütekintés mellett is zavarótényezők jöhetnek létre az ökológiai rendszerekben, ami érintheti akár a nemzeti parki védett területeket, akár a Natura2000-et.	Helytelen megfogalmazás.	Az idézett szövegrész módosítása a javaslat szerint	A legnagyobb körütekintés mellett is zavarótényezők jöhetnek létre az ökológiai rendszerekben, ami érintheti a védett természeti területeket (pl.: a nemzeti parki terület) és a Natura 2000 területeket is.		Köszönjük az észrevételt, ami alapján javítottuk az érintett mondatot

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Csendesné Bata Kinga	Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.	3.4.13 Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, megelőzők felerősödésére gyakorolt hatások	A közlekedési infrastruktúra tervezése során éppen ezért figyelemmel kell lenni ezen területek elhelyezkedésére, ha lehetséges, akkor ezeket a nyomvonallal el kell kerülni, ha ez nem járható út, akkor más módon azok terhelését csökkenteni szükséges.	Javasolt felhívni a figyelmet arra, hogy amennyiben mégis védett természeti területen létesül a nyomvonal, vagy bármilyen természeti értéket érint, akkor legfeljebb kármentesítésnek nevezhetőek a vadátjárók kialakítása és a növényáttelepítések. Az eddig létesült vadátjárók nem pótolják az elválasztott populációk összeköttetését, leginkább csak a nagyvad használja azt. A növényáttelepítések eddigi tapasztalata szerint az áttelepített növények megmaradási esélye rendkívül alacsony, kb. 80% elpusztul.	Javaslatot kiegészíteni a bevezést az előbbiekből leírt gondolattal.	A közlekedési infrastruktúra tervezése során éppen ezért figyelemmel kell lenni ezen területek elhelyezkedésére, ha lehetséges, akkor ezeket a nyomvonallal el kell kerülni. Amennyiben ez nem járható út, akkor mindent el kell követni természeti értékek megóvása érdekében, a populációs kapcsoltok pótlásáért és a terhelés csökkentésére érdekében. Fontos megjegyezni azonban, hogy a területen végrehajtott beruházás visszafordíthatatlan és biztosan negatív következménnyel fog járni a terület élővilágára nézve.		Köszönjük a módosító javaslatot, átvezettük azt a Területi hatásvizsgálat szövegébe.
	KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztály			A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 43. §-a, továbbá az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a Duna-Tisza közti Homokhátság Területfejlesztési Konceptiója és Programja esetében fennáll a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatának és értékelésének kötelezettsége.	Felhívjuk a figyelmet, hogy a területfejlesztési koncepció és program esetében a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerinti Környezeti Vizsgálatot szükséges készíteni.			Köszönjük az észrevételt, melynek ügyében külön egyeztetést kezdeményeztünk a DTkH Térségi Fejlesztési Tanáccsal és a KTM Stratégiai Tervezési és Monitoring Főosztállyal.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	1. tábla A területfejlesztési program koherenciája országos és megyei tervdokumentumokkal			Javasolt lenne a 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, valamint térségi szinten prioritásokat megfogalmazó Bács-Kiskun Megyei Fenntartható energia és klíma akcióterv 2018-2023 programozási időszakra szóló stratégiai dokumentum említése is.			A javaslatnak megfelelően bekerült a táblázatba a megyei fenntartható energia és klíma akcióterv. A NÉS2 már szerepelt a táblázatban.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.3 A levegőt érintő hatások, következmények	"A Területfejlesztési Konceptió helyzetértékelő részének 1.9-es fejezete tárgyalja a tervezési régió kapcsán a levegő minőségével felmerülő problémákat. Elsősorban a szálló por (PM10) tekintetében, melynek két forrását a mezőgazdasági területeket (szélerózió) és a hő- és energiatermelést azonosítja (lakossági szilárd tüzelés). Emellett megállapítja, hogy a térséghez tartozó településeken időszakosan az egészségügyi határérték feletti annak koncentrációja főként a téli hónapok folyamán."		Javaslatunk szerint a PM2,5 finom részecskéjű - szálló port is javasolt említeni a dokumentumban légszennyező anyagként, különös tekintettel arra, hogy a PM2,5 források minden égés során jellemzőek, beleértve a járművek belsőégésű motorjait, az erőműveket, a fatüzelést, az erdőtüzeket, a mezőgazdasági hulladékégetést és számos ipari folyamatot. Egészségügyi határérték túllépések számottevőbbek - városi hatások következtében.			Köszönjük a javaslatot! A Területi hatásvizsgálat szövegét a megfelelő pontokon kiegészítettük a PM2,5 frakcióra tett utalásokkal.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2. tábla A prioritások, beavatkozási területek összefüggései a környezeti tényezőkkel, 3.4.4 A zaj- és rezgés tekintetében várható hatások, következmények	"A zajártalom növekedés kiküszöbölése céljából párhuzamosan végrehajtandó jó megoldás lehet a P2 prioritás Közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a tanyás területeken cél, mely jelentősen hozzájárul a közlekedésből adódó zajterhelés csökkentéséhez."	A fentebb leírt tendenciával egyetértünk, de véleményesnek találjuk a P1 és P2 pontba deklarált "külsőterületi, tanyás megfogalmazást". A prioritások szükségessége egyértelmű, de fontosabbnak találjuk a szatellit települérszrcek fejlesztését, hiszen a városfejldési tendenciák is ezeken a területeken mentek végbe a legdinamikusabban.	Megvizsgálndó a már dinamikusn növekvő szatellitvárosrészek fejlesztése a küldterület helyett.			Az érintett bekezdést és a P1 leírását az észrevételnek megfelelően kibővítettük és egyértelműbbé tettük a kifejtést.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.8 A táj eltartóképességéhez alkalmazkodó, helyi társadalmi-kulturális, gazdasági- és gazdálkodási hagyományok megőrzésére gyakorolt hatások, következmények.	"A beavatkozások előmozdítják a mező-és erdőgazdaság fenntarthatóvá válását a vízvisszatartás javítása (P1), a táji értékek megőrzése, a hagyományos mezőgazdasági formák és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek megőrzése révén (P2, P3). Kecskemét városkörnyékének okos fejlesztése (P5) lehetővé teszi az erőforrások hatékonyabb használatát és a városréség környezeti lábnyomának csökkentését."		Kecskemét városkörnyékének okos fejlesztése (P5)-en túl véleményünk szerint a "A zöldgazdaság modelljének széleskörű alkalmazás, beruházások támogatása" (P3) ugyan csak lehetővé teszi az erőforrások hatékonyabb használatát és a városréség környezeti lábnyomának csökkentését."			Köszönjük a javaslatot, beépítettük a jelzett fejezetbe.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.11 Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében várhatóan fellépő változások	A P7 „Széles körű társadalmi felzárkóztatás, professzionális közösségfejlesztéssel és jó gyakorlatok importjával” prioritás a hátrányos helyzetű lakosság egészségi és társadalmi helyzetének javítását tűzi ki célul, elsősorban, de nem kizárólag a Határ menti Homokhátság térségéhez kötődően.	Véltetőleg elírás a <u>Határ</u> menti Homokhátság térségrésze megnevezés.				Köszönjük az észrevételt. A megnevezés nem elírás, a Határ menti Homokhátság egyike a Homokhátságon belül lehatárolt öt területfejlesztési térségnek. A Határ menti Homokhátság alatt a Homokhátság Bács-Kiskun vármegyei, déli, Szerbiával határos részét nevezttük. Ez a terület jellemezhető a Homokhátságon belül a legkedvezőtlenebb társadalmi-gazdasági helyzettel, így a 7. prioritás elsődleges - de nem kizárólagos – célterülete.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.12 A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeire, feltételeire gyakorolt hatások	Az iskolás korú gyerekek környezeti nevelése, az ennek keretében megvalósuló programok hatékony lehetőséget jelentenek a környezetbarát életmód kialakítására, berögzülésére. Ezek egyttal hozzájárulnak a társadalmi elköteleződés növeléséhez is, tehát a szociális érzékenység és a klímabarát életmód megerősödéséhez.		Javaslatunk szerint a környezeti nevelésnek már a köznevelési intézményekben el kell kezdődnie, hogy az alapfokú oktatási intézményekben már a megszerzett alap tudásra építkezve folyhassanak a tematikus nevelési munkák.			A kérdéses bekezdést a javaslatnak megfelelően módosítottuk.
	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	3.4.13 Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére gyakorolt hatások	"Hasonlót figyelhetünk meg a gázfogyasztás esetén is, hiszen a <u>2014-es</u> rezsisökkentés bevezetése után annak mértéke visszaállt a korábbi magasabb értékre."		Rendelkezésünkre álló információk szzeirnt 2013 év óta biztosított a rezsisökkentett gázár.			Az elírást javítottuk. Köszönjük az észrevételt.
Kanalis Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Általános		Mind a Stratégiai és Operatív Program 2024-2030, mind pedig a Területi hatásvizsgálati dokumentumban több helyen szerepel légszennyező anyagként a PM10 frakció, ugyanakkor nem esik szó a PM2,5 frakcióról, valamint a térségre jellemző pollenszennyeződéstről, melynek humánegészségügyi hatásai egyre erőteljesebbek.	Javasoljuk a légszennyezésről, levegőminőségről szóló fejezetekben feltüntetni mind a PM2,5, mind pedig a pollenszennyezés jelenségét, illetve a vonatkozó fejezetek esetében ezen légszennyezők csökkentésének fontosságát.			Köszönjük a javaslatot, ami alapján kiegészítéseket tettünk a dokumentumok szövegében. A Stratégiai és Operatív Program 3.13-as fejezetében, valamint a Területi Hatásvizsgálat 3.4.3-as fejezetében említésre került a PM2,5, valamint a pollenszennyezés csökkentésének fontossága.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.2.2. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a Konceptió és a Program nem valósulna meg (3. tábla, Települési környezet, 22. oldal)	"A térség nagyvárosaira, de elsősorban Kecskemétre jellemző a városi felszínek szétterülése, illetve a burkolt felületek növekedése."		A mondatból kiemelt rész pontosítása, szakszerűbb megfogalmazása javasolt.	"A térség nagyvárosaira, de elsősorban Kecskemétre jellemző a beépített területek szétterülése, illetve a burkolt felületek növekedése."		A javaslat alapján pontosítottuk a bekezdés megfogalmazását.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Infrastruktúra fejlesztés	A lehetséges, kifejezetten a környezeti terhelés megnövekedését előidéző beavatkozások felsorolása során nevesített területek/tényezők átgondolása javasolt. Például az infrastruktúra fejlesztés egészének kiemelése azt sugalja, hogy minden infrastruktúra fejlesztés a környezeti terhelés növekedésével jár, ami nem feltétlenül helytálló (ld. pl. távhő szolgáltatás kiépítése, kék-, zöld infrastruktúra, tetőfelületeken kialakított napelemes rendszerek). Ugyanakkor a szerzők a zárojeles felsorolás során a közlekedési infrastruktúra telepítésének kedvezőtlen hatásaira utalnak. Ha erre gondolnak, akkor javasolt a közlekedési infrastruktúra nevesítése, vagy a nagy területi igényű infrastruktúra hálózatok kifejezés alkalmazása.	Javasolt a <u>Közlekedési infrastruktúra fejlesztés/Nagy területi igényű infrastruktúra hálózatok</u> kifejezés használata			A bekezdést a javaslatnak megfelelően pontosítottuk.
Kanalas Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Turisztikai beruházások	Hasonló probléma azonosítható a turisztikai beruházások kapcsán, hiszen ez lehet természetközeli, vagy ökoturisztikai fejlesztés is, melyek környezeti hatásai elenyészők. Ugyanakkor, ha a szerzők a jelentős környezeti hatással járó tömegturisztikai beruházásokra, túlzó szállodaépítkezésekre, vagy olyan termálturisztikai beruházásokra gondolnak, ahol nem megoldott a termálvíz visszasajtolása, esetleg jelentős környezeti igénybevételt képviselő tematikus szórakoztató parkok kialakítására céloznak, akkor a fogalom pontosítása indokolt.	Javasolt a <u>tömegturizmust célzó turisztikai beruházások</u> , vagy <u>jelentős környezeti hatással járó turisztikai beruházások</u> kifejezés használata.			Köszönjük a módosítási javaslatot, beépítettük az érintett fejezetbe.

Véleményező személy	Szervezet megnevezése	Vonatkozó dokumentum	Idézett szöveg	Probléma leírása	Javaslat	Szövegszerű módosítási javaslat	Megjegyzés	Tervezői válasz
Kanalis Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)	Lakóingatlan fejlesztések	Az előző gondolatmenet alapján, szerencsésőbb lenne a területpazarló és városüzemeltetés szempontjából rendkívül drága, s kevésbé hatékony, zöldmezős, városszéli és külterületi lakóingatlan fejlesztések problematikáját kiemelni. Azt gondoljuk, hogy a települések belsőbb, beépítésre kijelölt, netán még barnamezős vagy alulhasznosított területein az építkezések kevésbé környezetterhelők. Természetesen ezeken a területeken is kiemelt figyelmet kell fordítani a megfelelő szabályozásra, a zöldfelületek kialakítására, a közútlagutak használatára, illetve a közterületi gépjármű parkolás visszaszorítására, illetve ezek ellenőrzésére, betartatására.	Javasolt a Zöldmezős városszéli és külterületi lakóingatlan fejlesztések, esetleg a jelentős környezeti hatást gyakorló lakóingatlan fejlesztések kifejezés használatára.			Köszönjük a javaslatot, beéptítettük az érintett fejezetbe.
Kanalis Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.3.2. Környezeti következményekkel járó társadalmi és gazdasági folyamatok összefoglalása (25. oldal)		A szerzők a térségi és országos léptékű szakpolitikai beavatkozások sikerességétől, szándékaitól függő környezeti következményeket taglaló felsorolásában véleményünk szerint nem önmagában a nevesített pontok: <ul style="list-style-type: none"> • Az egyes nemzetgazdasági ágak orientációja • Foglalkoztatottak számának potenciális bővülése okozhatnak jelentős környezeti hatásokat, hanem a telepítési lépték. Véleményünk szerint jelentős problémát a környezeti/táji eltartó képességet meghaladó léptékű, jelentős energia és erőforrásigényű ipartelepítés vehet fel, illetve ehhez is kapcsolódóan a nagyléptékű munkahelyteremtés például egy olyan városban, ahol a munkaerőhiány már így is jelentős. A túlzott erőforrásfelhasználás (ld. termőföld, víz, levegőtiszta, forgalomnövekedés) komoly környezeti kockázatokat tartogat. A munkahelyek számának túlzott koncentrációja pedig jelentős járulékos költségeket követel a befogadó településekkel szemben (pl. infrastruktúra hálózatok, ingázás feltételeinek biztosítása, környezeti következmények kezelése).	Kérjük a vonatkozó pontokban leírtak pontosítását!			Köszönjük az észrevételt! Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a kérdéses fejezet két felsorolást tartalmaz. Az egyik azokat beavatkozásokat foglalja össze, amelyek biztosan a környezet terhelésének növekedésével járnak. Ezek között a második pontban szerepel az ipari és a logisztikai beruházások kérdése, érintve azokat a problémákat, amelyeket az észrevétel tartalmaz. A második felsorolás azokat a beavatkozásokat veszi számba, ahol a környezetterhelés növekedése potenciális veszély. A foglalkoztatottság számának bővülése itt szerepel, ezt kiegészítettük a közlekedés/ingázásra vonatkozó kitéllel. A közszolgáltatások biztosításának problémájára eleve kitért a dokumentum.
Kanalis Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 3.4.13. Az új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévőök felerősödésére gyakorolt hatások (50. oldal)	1. Közlekedési fejlesztések közvetlenül érintenek védett vagy Natura2000 területeket, vagy azok pufferterrületeit, illetve növelik a táj fragmentáltságát. Példaként az M8-as és az M9-es utak tervezési térséget érintő szakaszait hozhatjuk fel, melyek ökológiai szempontból érzékeny területeken haladnak át, élőhelyeket, vagy azokat összekötő ökológiai folyókat vágnak ketté.		Javasolható a fejlesztés alatt álló, illetve tervezett vasútvonalak (150-es és V0) nevesítése is. A nagyléptékű közlekedési infrastruktúra beruházások megkövetelik a természeti és környezeti érdekek kiemelt figyelembe vételét és érvényesítését, az előkészítési, tervezési munka során (nyomvonal kijelölése, alkalmazott műszaki megoldások).			A bekezdést a javaslatnak megfelelően kiegészítettük.
Kanalis Imre	Kecskeméti Városfejlesztő Kft.	Területi hatásvizsgálat 4. A koncepció és a program környezeti eredményességének javítására tett javaslatok (55. oldal)			A felsorolt javaslati pontok mellé érdemes lenne még felvenni a térségi környezeti és területfejlesztési szervezeti és intézményi rendszer fejlesztését.			Az észrevételnek megfelelően kiegészítettük a fejezetet.